

Energi- och digitaliseringsminister
Anders Ygeman
Infrastrukturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Sveriges strategiska val kring elprisområden

Vi återkommer till situationen kring effektförsörjning och elpriser i Sydsverige. Med tillfredsställelse har vi noterat din uttalade målsättning att det inte bör förekomma skillnader i elpris inom Sverige (SVT den 28 september).

Dessvärre är utvecklingen en helt annan. Skillnaderna i elpriser mellan svenska elprisområden har accelererat sedan 2019. Sydsverige har – tvärtemot syftet med elprisområden – fått mindre installerad effekt. Öresundsverket är nu ur drift och nedlagt. Nya investeringar uteblir. Senaste månaden har vindkraftparker i två skånska kommuner avvisats genom kommunala beslut.

Samtidigt arbetar nu företag intensivt med att övergå till fossilfri verksamhet. Efterfrågan ökar därmed snabbt medan utbudet stagnerat. Denna situation leder till att företag har svårt att ekonomiskt försvara snabb övergång till fossilfri produktion på grund av priser och driftssäkerhet.

Hela syftet med en indelning i interna elprisområden är att dessa skall skapa incitament för att jämna ut nationella prisskillnader. Skillnaderna skall – teoretiskt – försvinna genom allokering av kraftproduktion, men efter tio år har detta ännu inte skett. I stället har prisskillnaderna i Sverige ökat. Att svensk politik nu utvärderar strategivalet ser vi mot bakgrund av ovanstående som helt nödvändigt.

Både regeringen och Svenska kraftnät (SVK) uttalar ibland att EU har påtvingat Sverige elprisindelningen. Detta är inte korrekt då EU saknar legal grund för något sådant. Utöver Sverige och Danmark har samtliga medlemsländer i EU sammanhållna nationella prisområden för elkunder. Såväl valet att införa interna elprisområden som hur dessa designas är nationella svenska beslut.

Vidare kommer den nya EU-förordningen 2019:943 att innebära en översyn av elprisområden då förordningen definierar kriterier för hur elprisområden skall konfigureras. Detta pågår nu med viss försening. Men även den nya förordningen möjliggör enhetliga nationella elprisområden, väldigt tydligt framgår av artikel 14.7 i förordningen.

Att regeringen är medveten om detta framgår av regerings regleringsbrevet till Energimarknadsinspektionen (Ei) av den 17 december 2019. Där ges uppdraget att förbereda en handlingsplan för ett enhetligt nationellt elprisområde; ”för det fall att regeringen beslutar att utarbeta en handlingsplan enligt förordningens artikel 14.7”. I våra kontakter med Ei har de meddelat att detta dock inte blev aktuellt eftersom SVK valt att inte upprätta någon

handlingsplan, vilket Ei menar är *valfritt för SVK*. Hanteringen väcker frågor om mandatet. Men ytterst är detta en fråga som regering och riksdag äger.

Ett sådant beslut berör tydligt svensk konkurrenskraft på ett fundamentalt sätt då det påverkar kostnaden för i stort sett all verksamhet i näringslivet. SVK är ett affärsdrivande verk som enligt sin förordning (2007:1119) enbart har ansvar för kraftöverföringssystemet, inte landets samlade konkurrenskraft. SVKs mandat definieras av regering (genom regleringsbrev) och riksdag (genom förordning).

Den översyn som nu genomförs genom nämnda EU-förordning 2019:943 bör därför kompletteras med en *omedelbar* genomlysning av Sveriges samlade strategiska val och dess konsekvenser för hushållens ekonomi och näringslivets konkurrenskraft.

För företag är de omfattande prisskillnaderna en snedvridning av allokering av investeringar som inte gagnar svenska intressen som helhet.

- Vi föreslår att regeringen genast tillsätter en sådan utredning då Sverige som medlemsland i EU själv äger rätten att besluta i frågan. Eftersom elprisområdena är virtuella kan de rent tekniskt förändras tämligen enkelt.

Exempelvis kan därvid följande beaktas:

- Inom ramen för nuvarande ordning med elprisområden kan exempelvis SVK omedelbart agera med mothandelsaffärer för att dämpa priser i syd och jämna ut prisskillnader inom landet. Flaskhalsavgifter kan användas för att finansiera detta och regelverket kan justeras så att detta blir möjligt.
- Ett sammanhållet nationellt prisområde för konsumenter kan kombineras med regionala elprisområden för producenter. Exempel på detta finns.

För hushållen nu i oktober är skillnaderna – beroende på storlek, boendeform och uppvärmning – allt ifrån ett par tusenlappar om året till mer än ett par tusenlappar i månaden. Det påverkar alltså hushållens ekonomi mer än flertalet svenska skattereformer i modern tid.

För 90 % av svenska företag och hushåll innebär enhetliga nationella priser markerat lägre pris och sannolikt mindre volatil prissättning. Detta måste rimligen vara till gagn för svensk ekonomi och sammanhållning över tid.

Malmö den 11 oktober 2021
SYDVSENSKA HANDELSKAMMAREN

Stephan Muechler
VD

Per Tryding
vVD, Policychef